

Stortingslijst van het archief van Julien Van Nevele (1888-1971, 1976, 1984)

(S/1989/119, S/1994/064, S/2001/002)

Rik De Coninck

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis
2005

INLEIDING

Julien Van Nevele werd geboren in 1909 in een socialistisch gezin in de Gentse wijk Heuvelpoort en was in die wijk lid van de socialistische jeugdgroepering. Hij kreeg er de taak om muziek aan te leren in de socialistische kindergroep. Van 1926 tot 1940 was Van Nevele lid van de Socialistische Arbeidersjeugd Vlaanderen (SAV) in Gent, een organisatie die erg begaan was met natuurbeleving en zich als culturele beweging profileerde¹ rond ethisch hoogstaande principes en samenhorigheidsgevoel. Ook op nationaal vlak speelde hij een rol in de SAV door er muziekondericht te geven. Hij had ondertussen werk gevonden, eerst als bediende bij de Centrale van Textielarbeiders, en vervolgens als boekhouder bij de coöperatieve uitgeverij Het Licht die het dagblad *Vooruit* uitgaf. Na de Tweede Wereldoorlog was hij verder actief in de socialistische jongerenorganisaties. Hij werd voorzitter van de Federatie van Socialistische Kindergroepen, een onderdeel van de Socialistische Jeugd. Hij was in 1949 ook medestichter en secretaris van de vzw Jeugdzorg, die in het tehuis De Kollebloem vakanties organiseerde voor kinderen. Zijn bijzondere belangstelling voor het socialistische lied en het feit dat hij de jongerenorganisaties leidde bezorgden hem een onvervangbare plaats in de Gentse afdeling van de Belgische Socialistische Partij (BSP): hij gaf liederenbundels uit, schreef teksten voor spreekkoren, organiseerde en registreerde massaspelen en vieringen. Ook professioneel nam hij een belangrijke positie in: na het vertrek van August De Block als directeur van Het Licht in 1959 volgde Van Nevele hem gedurende 15 jaar op (1959-1974).

Het archief is onder te verdelen in drie delen: eerst is er zijn archief als lid van jeugdorganisaties en als organisator van partijfeesten; dat deel is chronologisch beschreven en start met zijn lidmaatschap van de Socialistische Arbeidersjeugd Vlaanderen en eindigt met documenten over de Socialistische Jeugd in Gent. Een tweede deel handelt over Het Licht en over de verkiezingen in de periode 1954-1971; Van Nevele had als taak om de cijfers uit de verschillende telbureaus te centraliseren. Het derde deel bevat een grote verzameling van socialistische en andere liederen. Al is het een klein archief, toch is het een uitstekende introductie tot de socialistische feestcultuur en de geschiedenis van de jeugdbeweging in Gent, van de periode van de Wandervogel tot de periode van de opkomst van de beatgeneratie. Daarnaast kunnen ook enkele korte verslagjes van belang zijn, bijvoorbeeld het verslag van een propagandatocht op het platteland in 1928 of dat van de belevenissen van Van Nevele tijdens de achttiendaagse veldtocht. Van zijn dochter Eline ontvingen we ook een dagboek waarin ze haar appreciatie van muziekkuitvoeringen neerschreef, dit als geheugensteun voor artikels over muziek in de krant *Vooruit*. Dit dagboek bevat ook enkele brieven van Louis Paul Boon met suggesties en aansporingen van hem. Het archief bevat 95 nummers, opgeborgen in 6 archiefdozen, bestrijkt de periode 1888-1984 en is raadpleegbaar mits toestemming van de verantwoordelijke archivaris.

---

¹ Ludwine SOUBRY, *De Kollebloem 1950-1990*, Gent: Amsab, p. 54.

STORTINGSLIJST

- 1 Schrift voor de cursus notenleer aan het Muziekconservatorium.
[1925] 1 stuk
- 2 Verslag van Camiel Beys over propagandatochten van de Socialistische Arbeidersjeugd Vlaanderen (SAV) in Gavere, Merelbeke, Eke, Evergem en Asper.
1928 1 stuk
- 3 Cursus telefonie en signalisatie als korporaal bij het leger.
1929-1930 1 stuk
- 4 Brief van Camiel Beys naar aanleiding van het overlijden van vader Van Nevele.
1929 1 stuk
- 5 Programma's, folders en knipsels betreffende bijeenkomsten, feesten en herdenkingen waaraan de zanggroep van de Socialistische Arbeidersjeugd Vlaanderen (SAV) en SJ-afdeling Gent deelnam, optredens voor Radio Vlaanderen.
1927, 1937-1951 1 omslag
- 6 Toegangsk kaartje voor een filmavond van de Internationale Socialistische Anti-Oorlogsliga (ISAOL) in Gentbrugge.
1932 1 stuk
- 7 Lijst van de activiteiten van de kindergroep Jozef De Graeve.
[1938] 1 stuk
- 8 Documentatiemap over de Nederlandse Arbeidersjeugdcentrale (AJC).
1936-1938 1 omslag
- 9 Script voor een radio-uitzending en sketch van Richard Minne.
1936 1 stuk
- 10 Notities over de 18-daagse veldtocht.
1940 1 stuk
- 11 Pamflet over de soldij van de soldaten.
[1940] 1 stuk
- 12 Pamflet van het Algemeen Syndicaat der Openbare Diensten (ASOD) over maatregelen bij de komende bevrijding.
1944 1 stuk
- 13 Formulieren voor de opeisingen van woningen voor soldaten.
1944 1 stuk

14	Verslag van de vergadering van het Hoofdbestuur van de Socialistische Jeugd (SJ). 1944	1 stuk
15	Verslagen en briefwisseling over de werking van SJ-Gent: kaderschool, zomerkamp, jeugdgroep in de wijk Brugse Poort, lijst van jeugdgroepen, lidkaarten. 1944-1949	1 omslag
16	Programma van de activiteiten van SJ-afdeling Gent in 1944-1945. 1944	1 stuk
17	Programmaboekjes van het Muziekconservatorium. 1944-1946	2 stukken
18	Artikel tegen Leopold III. Z.d.	1 stuk
19	Liederen voor een 'bonte avond' van SJ-afdeling Gent op 3 november 1945. 1944	1 omslag
20	Verslagen en briefwisseling over de werking van SJ-afdeling Gent: overleg met de Gentse Jeugdbewegingen, Pinksterkamp in Angleur, vergaderingen en richtlijnen van het Hoofdbestuur, herdenking Jef Van der Meulen. 1945	1 omslag
21	Brochure voor het Pinksterfeest. 1946	1 stuk
22	Briefwisseling over de werking van SJ-afdeling Gent, steun aan Tsjechoslovaakse gasten bij de Arbeidersjeugdcentrale (AJC). 1946-1949	1 omslag
23	Script voor het spreekkoor van de Socialistische Jeugd (SJ) op het 1 meifeest. [1947]	1 stuk
24	Toespraken van Julien Van Nevele op de studieweekends van de Rode Valkenleiders. 1946-1948	1 omslag
25	Script voor het Kerstfeest en zonnewendefeest van SJ-afdeling Gent. 1947	1 stuk
26	Uitnodigingen voor zonnewendefeesten. 1947-1950	1 omslag
27	Programma en script voor een jeugdfeest. 1948	1 omslag

- 28 Script en scenario voor de Anseele-herdenking op 26-27 juni 1948.
1947-1948 1 omslag
- 29 Nota's over de doelstellingen en methoden van de jeugdwerking en over de noodzaak van
zangonderricht.
1948-1949 1 omslag
- 30 Dossier over de voorbereiding van het Pinksterkamp.
1948 1 omslag
- 31 Script voor deelname van de Socialistische Jeugd (SJ) aan het 1 meifeest
1949 1 stuk
- 32 Script voor een kerstspel tijdens het zonnewendefeest.
1949 1 stuk
- 33 Script voor een zonnewendefeest.
1949 1 stuk
- 34 Dossier over de deelname van de Socialistische Jeugd (SJ) aan de viering van 50 jaar Al-
gemeen Belgisch Vakverbond (ABVV).
1948 1 omslag
- 35 Kalender van het Jeugverbond ABVV, deelname aan de kaderschool van het Algemeen
Belgisch Vakverbond (ABVV).
1949-1950 1 stuk
- 36 [Geannoteerde] 'Inleiding tot de wetenschap der politiek' van Harold J. Laski.
1949 1 deel
- 37 Rapporten over de werking van SJ-afdeling Gent in 1949-1950.
1950 2 stukken
- 38 Verslagen voorgelegd aan het congres van SJ-afdeling België over de werking in 1949.
1950 1 omslag
- 39 Script voor medewerking aan radio-uitzendingen.
1950-1954 1 stuk
- 40 Ledenlijsten van de Rode Valken, de Pioniers en de Jongsocialisten.
1950 1 omslag
- 41 Cantate van Jef Van der Meulen en Aimé Bogaerts voor een 1 meifeest.
1951 1 stuk

42	Folders en programma's van activiteiten van SJ-afdeling Gent, van de Pioniers en van de Jongsocialisten (JS). 1952-1953	1 omslag
43	Dossier over de organisatie van een kaderschool voor monitoren. 1953	1 omslag
44	Dossier over de viering van 30 jaar SJ-afdeling Gent, kalender voor 1954. 1953	1 omslag
45	Dossier over de organisatie van een moederdag. 1954	1 omslag
46	Balansen, kasstukken en briefwisseling over de verkoop van het maandblad Vriendschap. 1954-1958	1 pak
47	Brief over Karel Waeri en de bakkerij Vooruit in 1882. 1958	1 stuk
48	Artikels van Nico Rost over Pierre De Geyter en de Internationale. 1964	1 omslag
49	Programma van het lentefeest van Vooruit en van een meiavondfeest. 1963, 1971	1 stuk
50	Briefwisseling van de redactie van Vooruit met Camille Huysmans en Jos Van Eynde over de 1° Internationale, de universitaire expansie en Hendrik De Man. 1962-1964	1 omslag
51	Dossier met artikels uit Vooruit over de Vlaamse beweging. 1913	1 omslag
52	Toespraak van Gaston Crommen ter ere van Aimé Bogaerts. Z.d.	1 stuk
53	Dossier over de organisatie van een tienerfestival met Dave Berry ten voordele van De Kollebloem. 1965	1 pak
54	Dossier over een liederavond in De Kollebloem. 1976	1 omslag
55	Documentatiemappen over de uitslagen van de verkiezingen in de Gentse telbureau's. 1954-1971	1 pak

- 56 Lieder en (in de reeks ‘Muziekblaadje’) van de Socialistische Arbeidersjeugd Vlaanderen (SAV) en de Internationale Socialistische Anti-Oorlogsliga (ISAOL).
1929-1934 1 omslag
- 57 Lieder en pamflet van de Internationale Socialistische Anti-Oorlogsliga (ISAOL).
1933 1 omslag
- 58 Lieder bundel van de Socialistische Arbeidersjeugd Vlaanderen (SAV).
Z.d. 1 stuk
- 59 Lieder voor feesten: 1 mei, kerstfeest en volksdansfeest.
1945-1946 1 omslag
- 60 Muziekstuk ‘La Marianne’ uitgegeven door Ferdinand Hardyns.
Z.d. 1 stuk
- 61 Brief van R. Sinia over het lied ‘Het rode valkennest’.
1947 1 stuk
- 62 Lieder en gedichten over het socialisme: Plan van de Arbeid, Jozef Coole, Vooruit, 1 mei.
1902-1940 1 omslag
- 63 Muziekstukken van Henry Weyts over socialisme en pacifisme.
Z.d. 1 omslag
- 64 Lieder bundel van SJ-afdeling Leuven.
1944 1 stuk
- 65 Lieder voor feesten van de SJ-afdeling Gent.
Z.d. 1 omslag
- 66 Lieder bundel van de Socialistische Jeugd Dendermonde.
[1945] 1 stuk
- 67 Nationale en internationale socialistische lieder en spreekkoren.
1946-1949 1 pak
- 68 Muziekstuk ‘ABVV-mars’.
Z.d. 1 stuk
- 69 Gedichten van Aimé Bogaerts over de Parijse Commune.
Z.d. 1 omslag
- 70 Lieder van Jef Van der Meulen.
1904 1 omslag

71	Socialistische liederen. Z.d.	1 omslag
72	Liederens van het Spaans verzet. 1936-1961	1 omslag
73	Partituren van socialistische liederen. Z.d.	1 omslag
74	Dossier over de samenstelling van 'Het oude socialistische lied' in de uitgavenreeks Ger- minal. 1947	1 omslag
75	Dossier over de uitgave door SJ van de liederenbundel 'Die Mey Playsant'. 1954	1 omslag
76	Bundels met liedjes en spreekkoren. Z.d.	1 omslag
77	Spreekkoor 'Oorlog' van Karl Vogt, en 'Reikt ons de handen' van Paul Rogghé. Z.d.	2 stukken
78	Liederens voor een Pinksterkamp in Lichtaart. Z.d.	1 omslag
79	Liederens en muziek voor de viering van de zonnewende. 1944-1946	1 omslag
80	Dossier over het zonnewendefeest van SJ-afdeling Gent met de opvoering van 'In de branding'. 1950	1 omslag
81	Dossier over het zonnewendefeest van SJ-afdeling Gent met de opvoering van 'Irene' van H. Knorringa. 1951	1 omslag
82	Dossier over liederens voor feesten, briefwisseling met Willy Seeuws. 1951-1956	1 omslag
83	Partituren en liederens voor een kerstfeest. 1888-1952	1 omslag
84	Kerstliederens. Z.d.	1 omslag
85	Partituren van volksliedjes. Z.d.	1 omslag

86	Liederenbundel van de Katholieke Arbeidersjeugd (KAJ). [1936]	1 deel
87	Handboek van de Arbeidersjeugdcentrale (AJC). 1935	1 deel
88	Bijlage bij het Berliner Tagesblatt over muziek. 1930-1931	1 omslag
89	Documentatiemap over Duitse liederen: Wandervogel, mandoline, volksliederen. 1919	1 omslag
90	Partituren. 1930	1 omslag
91	Theaterstukken : 'Het huis van de tovenaar', 'De reis naar de maan'. Z.d.	2 delen
92	Script van een pacifistisch toneelstuk van Jan Fabricius 'Tegen de muur'. Z.d.	1 deel
93	Script van Piet De Buyser voor een parodie op het kerstverhaal. Z.d.	1 deel
94	Tekeningen voor publicaties. Z.d.	1 omslag
95	Dossier over het huldebetoon aan Julien Van Nevele. 1984	1 omslag
96	Dagboek van Eline Van Nevele, met brieven van Louis Paul Boon. 1959-1960	1 stuk

OVERGEDRAGEN MATERIAAL

- **Departement Beeld & Geluid**

Iconografie :

Insigne van de Rode Valken (Bodenbach, 1936)

Foto's

Tentenkamp, Z.d.

Feest, Z.d.

Rode Valken, Z.d.

- **Departement Bibliotheek**

Van Kerkhoven Bert: Maatschappij en jeugdbeweging (reeks Stellingen nr.1), Antwerpen, 1944

Molendijk Herman: Nooit of te nimmer, de alcohol en de AJC, Amsterdam, Z.d.

De Pionier, maandblad van de Socialistische Jeugd, 1944-1945

Jeugd, maandblad van het Socialistisch Jeugdverbond, 1946-1953

De Schakel, orgaan van de Socialistische Jeugd Gent, 1945-1953

Stuwing, leidersblad van de Socialistische Jeugd, 1945-1949

Opbouw, orgaan der Socialistische Vlaamse Studentenbeweging, 1953